

11. Հաշվառված հաշմանդամներ և բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների գործունեություն

11.1. Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակ և բաշխվածություն: 2017թ. տարեվերջին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության էլեկտրոնային տեղեկատվական բազայում (հաշմանդամության վարչական ռեգիստրում) ընդգրկված է եղել 193.4 հազ. հաշմանդամ:

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 2017թ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

	<i>մարդ</i>	
	Ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	8 233	2 594
18-ից մինչև 40 տարեկան	24 305	7 713
նրանցից՝ անժամկետ	18 951	5 554
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	88 999	43 366
նրանցից՝ անժամկետ	56 561	26 439
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	71 895	39 184
Ընդամենը	193 432	92 857
նրանցից՝ անժամկետ¹	146 455	70 704

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

	<i>մարդ</i>	
	Ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	5 138	1 643
18-ից մինչև 40 տարեկան	15 187	4 975
նրանցից՝ անժամկետ	12 028	3 676
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	56 243	28 244
նրանցից՝ անժամկետ	36 469	17 832
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	54 676	30 454
Ընդամենը	131 244	65 316
նրանցից՝ անժամկետ	102 530	51 638

Հաշմանդամության դադարեցված կարգավիճակ ունեցողների թվաքանակն ըստ նրանց կարգավիճակի դադարեցման հանգամանքի և ըստ տարիքային խմբերի, 2017թ.²

ա) ընդամենը

	Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածներ		Հաշմանդամության կարգավիճակը դադարեցվել է			
			հաշմանդամ չեն ճանաչվել (ճանաչվել են աշխատունակ)		մահացել են	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	457	127	93	23	29	8
18-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	3 019	1 386	5 044	3 273	1 128	423
նրանցից՝ անժամկետ	158	64	-	-	424	160

¹ Անժամկետ կենսաթոշակատուների ընդհանուր թվաքանակը չի համապատասխանում ըստ նրանց տարիքային խմբերի բաշխվածության հանրագումարին, քանի որ «Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր» տողում ներառված հաշմանդամների մի մասի մոտ 2017թ. բժշկասոցիալական փորձաքննության ժամանակ լրացած չի եղել կենսաթոշակային տարիքը և նրանց մոտ հաշմանդամությունը սահմանվել է մեկ տարով, սակայն տարեվերջին նրանց մոտ լրացել է կենսաթոշակային տարիքը, բայց չեն ունեցել անժամկետ հաշմանդամություն:

² Ներառված չեն հաշմանդամության կարգավիճակի կասեցման այն դեպքերը, երբ ժամկետային հաշմանդամություն ունեցող անձը ժամկետը լրանալուց հետո չի ներկայացել վերափորձաքննության:

	Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածներ		Հաշմանդամության կարգավիճակը դադարեցվել է			
			հաշմանդամ չեն ճանաչվել (ճանաչվել են աշխատունակ)		մահացել են	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	1 104	493	345	235	2 324	1 031
Ընդամենը	4 580	2 006	5 482	3 531	3 481	1 462
նրանցից՝ անժամկետ	1 262	557	345	235	2 748	1 191

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

մարդ

	Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածներ		Հաշմանդամության կարգավիճակը դադարեցվել է			
			հաշմանդամ չեն ճանաչվել (ճանաչվել են աշխատունակ)		մահացել են	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	288	78	62	15	23	6
18-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի նրանցից՝ անժամկետ	1 924	915	2 957	1 914	746	284
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	860	398	227	157	1 804	813
Ընդամենը	3 072	1 391	3 246	2 086	2 573	1 103
նրանցից՝ անժամկետ	976	450	227	157	2 086	926

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	5 881	2 708	55 987	28 638	87 311	49 576	-	-
Մանկուց հիվանդություն	3 271	1 424	10 523	4 208	9 417	2 650	8 233	2 594
Զինձառայության հետ կապված այդ թվում՝	575	9	4 924	114	4 133	155	-	-
ՀՀ սահմանները պաշտպանելիս զինձառայության ընթացքում	188	6	2 037	54	1 166	42	-	-
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	232	3	1 729	36	2 215	110	-	-
Հայրենական մեծ պատերազմի և այլ պետություններում մարտական գործողությունների ժամանակ	96	-	886	7	736	2	-	-
Աշխատանքային խեղում	59	-	272	17	16	1	-	-
Մասնագիտական հիվանդություն	117	29	631	150	1 129	194	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	5	3	106	44	117	26	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	7	-	329	4	254	3	-	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետներից	49	37	323	214	110	77	-	-
Ընդամենը	9 905	4 210	72 823	33 372	102 471	52 681	8 233	2 594

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	4 283	2 037	39 858	21 042	58 358	34 117	-	-
Մանկուց հիվանդություն	2 251	971	6 788	2 801	6 089	1 833	5 138	1 643
Զինձառայության հետ կապված այդ թվում՝	392	6	3 179	91	2 562	138	-	-
ՀՀ սահմանները պաշտպանելիս	139	4	1 338	42	658	34	-	-
զինձառայության ընթացքում	160	2	1 152	30	1 452	101	-	-
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	67	-	510	4	444	2	-	-
Հայրենական մեծ պատերազմի և այլ պետություններում մարտական գործողությունների ժամանակ	26	-	179	15	8	1	-	-
Աշխատանքային խելում	82	21	438	116	805	147	-	-
Մասնագիտական հիվանդություն	4	3	90	36	94	23	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	6	-	232	3	190	2	-	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետներից	41	33	275	191	89	62	-	-
Ընդամենը	7 059	3 071	50 860	24 280	68 187	36 322	5 138	1 643

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	1 658	731	21 772	9 861	35 295	18 820	60	19
Նորագոյացություններ	557	293	6 384	3 366	8 378	5 491	193	75
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	1 965	849	6 111	2 765	5 419	2 769	2 238	766
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	2 024	850	12 281	4 714	6 206	2 247	2 070	522
Վնասվածքներ (բոլոր տեղեկայությունների)	498	106	2 859	668	4 721	1 305	111	30
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	59	27	2 937	1 557	3 777	2 206	132	14
Տուբերկուլյոզ	32	15	706	181	1 437	315	36	16
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	33	14	886	366	1 767	739	47	10
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	389	230	3 929	2 589	7 695	4 748	206	70
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ	207	101	4 440	2 687	7 977	5 477	457	194
Աչքի հիվանդություններ	1 726	741	3 546	1 651	9 273	3 552	502	140
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	9	2	1 327	656	1 335	681	475	183
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	145	54	1 414	755	1 874	1 241	85	18
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	125	69	1 069	685	2 312	1 373	1 357	482
Այլ հիվանդություններ	478	128	3 162	871	5 005	1 717	264	55
Ընդամենը	9 905	4 210	72 823	33 372	102 471	52 681	8 233	2 594

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

մարդ

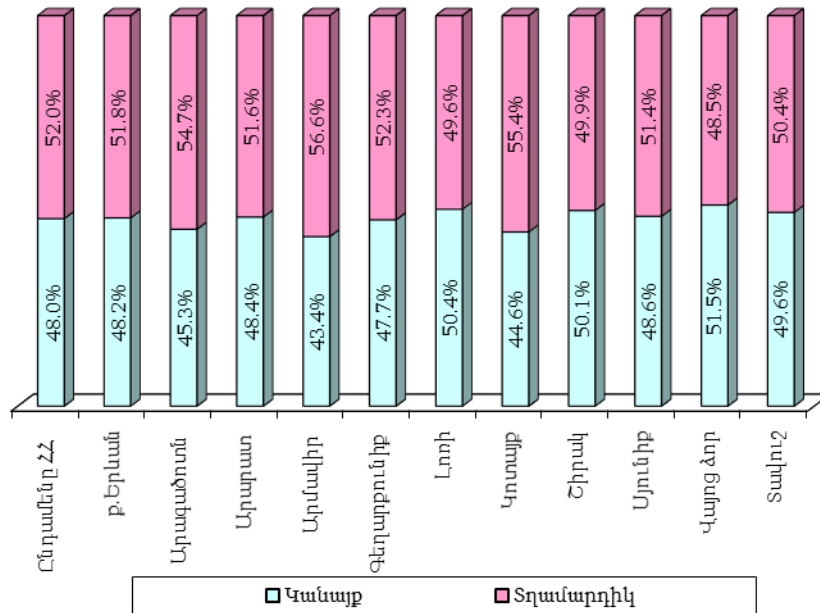
	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	1 178	530	15 847	7 281	23 703	12 618	35	16
Նորագոյացություններ	366	201	4 446	2 468	6 075	4 147	118	45
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	1 290	572	4 268	2 040	3 691	1 978	1 310	444
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	1 597	664	8 039	3 188	3 747	1 426	1 425	358
Վնասվածքներ (բոլոր տեղեկայությունների)	321	77	1 828	486	2 960	939	61	14
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	36	19	1 987	1 102	2 360	1 406	79	10
Տուբերկուլյոզ	20	10	467	127	875	182	21	10
Մարտդակային օրգանների հիվանդություններ	19	7	640	268	1 205	503	24	3
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	283	179	2 708	1 855	5 103	3 269	121	43
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ	155	73	3 243	2 044	5 448	3 850	308	133
Աչքի հիվանդություններ	1 283	560	2 611	1 277	6 073	2 528	290	88
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	5	-	990	514	919	487	310	119
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	104	43	988	543	1 247	873	52	11
Բնածին անկանոնություններ (գարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	78	45	674	428	1 452	891	839	310
Այլ հիվանդություններ	324	91	2 124	659	3 329	1 225	145	39
Ընդամենը	7 059	3 071	50 860	24 280	68 187	36 322	5 138	1 643

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի, Երևան քաղաքի և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ. տարեվերջ

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի							
			I		II		III		հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
ք.Երևան	58 662	28 250	3 893	1 716	23 013	10 856	29 411	14 939	2 345	739
Արագածոտն	8 545	3 874	422	175	3 417	1 504	4 319	2 084	387	111
Արարատ	18 511	8 955	963	420	6 413	2 831	10 231	5 448	904	256
Արմավիր	13 144	5 699	648	259	4 765	1 928	7 015	3 276	716	236
Գեղարքունիք	17 620	8 399	781	293	6 473	2 928	9 680	4 987	686	191
Լոռի	20 176	10 171	825	350	7 623	3 803	10 949	5 769	779	249
Կոտայք	14 381	6 415	634	250	4 977	2 123	7 998	3 780	772	262
Շիրակ	18 626	9 333	747	345	7 166	3 254	9 897	5 468	816	266
Սյունիք	11 006	5 346	470	202	4 057	1 760	6 099	3 238	380	146
Վայոց ձոր	4 468	2 301	150	62	1 567	740	2 618	1 464	133	35
Տավուշ	8 293	4 114	372	138	3 352	1 645	4 254	2 228	315	103
Ընդամենը ՀՀ	193 432	92 857	9 905	4 210	72 823	33 372	102 471	52 681	8 233	2 594

Հաշմանդամների տոկոսային հարաբերակցությունն ըստ սեռի, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2017թ. տարեվերջ

Վերականգնողական օգնություն ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի, 2017թ. տարեվերջ¹

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Բժշկական վերականգնում	201 915	96 255	9 145	2 929
այդ թվում՝				
վերականգնողական բուժում	181 467	87 363	7 137	2 193
վերակառուցողական վիրաբուժություն	2 176	1 014	380	124
ատոդջարանային բուժում	4 293	2 166	48	20
պրոթեզաօրթոպեդիկ օգնություն	4 885	1 384	800	288
այդ թվում՝				
պրոթեզ	1 387	267	22	7
օրթեզ	673	224	427	129
օրթո-պրոթեզ	19	3	7	2
ռեկլինատոր	6	-	-	-
կոշիկ	1 686	549	282	116
սեղմիքան	397	163	40	23
աղեկապ (բանդաժ)	113	35	-	-
ապարատ	11	5	-	-
այլ	593	138	22	11
վերականգնողական տեխնիկական միջոցներ	9 094	4 328	780	304
այդ թվում՝				
ձեռնափայտ	1 406	607	5	2
հենակ	1 141	358	16	7
քայլակ	871	491	167	64
սայլակ	2 216	903	284	103

¹ Թվաքանակը ներկայացված է ըստ ստացված օգնությունների քանակի (նույն անձը կարող է ունենալ ինչպես նույն օգնության տեսակից մեկից ավելի օգնության դեպքեր, այնպես էլ մեկից ավելի օգնության տեսակների դեպքեր):

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
սուպինատոր	77	41	20	9
լսողական սարք	1 646	824	263	108
կրծքագեղձի պրոթեզ	822	821	-	-
աչքի պրոթեզ	678	240	22	9
ձայնաստեղծ սարք	186	10	-	-
այլ	51	33	3	2
Մասնագիտական վերականգնում	78 147	39 440	810	205
այդ թվում՝				
մասնագիտական կողմնորոշում և խորհրդատվություն, վերամասնագիտացում	2 707	1 308	147	42
մասնագիտական ուսուցում ԲՈՒՀ-ում	469	163	5	1
մասնագիտական ուսուցում միջին մասնագիտական հաստատությունում	139	42	37	9
եզրակացություն աշխատանքի պայմանների և բնույթի վերաբերյալ (աշխատանքային երաշխավորագիր)	34 482	17 114	73	14
այլ	40 350	20 813	548	139
Սոցիալական վերականգնում	102 296	50 741	6 625	2 074
այդ թվում՝				
սոցիալ-կենցաղային հարմարեցում	5 828	2 924	313	87
սոցիալ-միջավայրային հարմարեցում	96 468	47 817	6 312	1 987
այդ թվում՝				
խնամք	2 206	885	519	178
տնային սպասարկում	629	274	44	17
սպասարկում տուն-ինտերնատում	243	111	62	22
սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում	77 653	39 369	2 756	900
սոցիալ-իրավական խորհրդատվություն	15 714	7 164	2 921	863
Բրայլի համակարգով ուսուցում	12	6	1	1
սուրդոթարգմանությամբ ուսուցում	11	8	9	6
Ընդամենը	382 358	186 436	16 580	5 208

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Բժշկական վերականգնում	136 784	67 566	5 704	1 852
այդ թվում՝				
վերականգնողական բուժում	122 636	61 019	4 450	1 390
վերակառուցողական վիրաբուժություն	1 335	637	222	74
առողջարանային բուժում	2 752	1 445	27	12
պրոթեզաօրթոպեդիկ օգնություն	3 363	1 063	517	191
այդ թվում՝				
պրոթեզ	893	199	11	2
օրթեզ	458	158	273	84
օրթո-պրոթեզ	12	1	3	-
ռեկլինատոր	5	-	-	-
կոշիկ	1 217	439	186	78
սեղմիրան	298	135	30	19
ադեկապ (բանդաժ)	99	32	-	-
ապարատ	10	4	-	-
այլ	371	95	14	8

	Հաշմանդամների թվաքանակը		նրանցից՝ հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
վերականգնողական տեխնիկական միջոցներ այդ թվում՝	6 698	3 402	488	185
ձեռնափայտ	1 069	502	2	1
հենակ	815	273	7	2
քայլակ	703	411	102	36
սայլակ	1 477	626	173	63
սուպինատոր	63	35	16	7
լսողական սարք	1 260	649	177	73
կրծքագեղձի պրոթեզ	698	697	-	-
աչքի պրոթեզ	463	173	9	2
ձայնաստեղծ սարք	112	9	-	-
այլ	38	27	2	1
Մասնագիտական վերականգնում	50 660	26 163	460	108
այդ թվում՝				
մասնագիտական կողմնորոշում և խորհրդատվություն, վերամասնագիտացում	2 425	1 190	93	28
մասնագիտական ուսուցում ԲՈՒՀ-ում	322	110	2	1
մասնագիտական ուսուցում միջին մասնագիտական հաստատությունում	103	28	26	3
եզրակացություն աշխատանքի պայմանների և բնույթի վերաբերյալ (աշխատանքային երաշխավորագիր)	22 517	11 269	46	8
այլ	25 293	13 566	293	68
Սոցիալական վերականգնում	70 119	35 696	4 263	1 343
այդ թվում՝				
սոցիալ-կենցաղային հարմարեցում	3 859	2 043	183	44
սոցիալ-միջավայրային հարմարեցում	66 260	33 653	4 080	1 299
այդ թվում՝				
խնամք	1 516	618	278	101
տնային սպասարկում	487	213	24	10
սպասարկում տուն-ինտերնատում	106	48	22	9
սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում	50 930	26 643	1 698	556
սոցիալ-իրավական խորհրդատվություն	13 202	6 120	2 050	618
Բրայլի համակարգով ուսուցում	10	5	1	1
սուրբոթարգմանությամբ ուսուցում	9	6	7	4
Ընդամենը	257 563	129 425	10 427	3 303

11.2. Բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների (ԲՄՓՀ) գործունեություն: Ըստ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության բժշկասոցիալական փորձաքննական գործակալության տեղեկատվության, 2017թ. հաշմանդամ ճանաչվելու նպատակով ԲՄՓՀ-ների կողմից քննվել է 61 174 մարդ (3 183-ը՝ մինչև 18 տարեկան):

ԲՄՓՀ-ների գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 2017թ.

		Ընդամենը
Բժշկասոցիալական փորձաքննության օրերի քանակը, միավոր		5 229
որից՝ արտագնա		1 766
Խորհրդատվությունների քանակը, միավոր		852
Բժիշկների թվաքանակը, մարդ		91
Փորձաքննվածների թվաքանակը, մարդ	ընդամենը	61 174
	նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	3 183

			Ընդամենը
նրանցից՝	առաջին անգամ փորձաքննվածներ	ընդամենը	12 476
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 159
	վերափորձաքննվածներ	ընդամենը	48 848
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	2 031
Հաշմանդամ ճանաչվածների ընդհանուր թվաքանակը, մարդ			48 721
Աշխատունակության կորստի տոկոս սահմանվել է, մարդ			62
այդ թվում՝	առաջին անգամ քննվածներ	ընդամենը	8
		նրանցից՝ հաշմանդամ	7
	վերաքննվածներ	ընդամենը	54
		նրանցից՝ հաշմանդամ	49
Վարչական վարույթների քանակը, միավոր			65 088

Առաջնակի քննության արդյունքները, 2017թ.

միավոր

			Ընդամենը
Փորձաքննությունների քանակը			12 707
		ընդամենը	12 707
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	1 164
այդ թվում՝	ճանաչվել են հաշմանդամ	ընդամենը	9 782
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	950
	չեն ճանաչվել հաշմանդամ	ընդամենը	2 918
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	214
	մահվան պատճառակաՆ կապով փորձաքննվածներ	ընդամենը	7
		նրանցից՝ մինչև 18 տարեկան	-
Հաշմանդամ չճանաչվածներից՝ ժամանակավորապես անաշխատունակներ			528

Հաշմանդամ ճանաչվելու նպատակով վերափորձաքննության արդյունքներն ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ.

ա) ընդամենը

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերափորձաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		նրանցից՝ ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի					
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	I		II		III	
					ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
I խումբ	223	79	223	79	163	60	53	18	7	1
II խումբ	7 870	3 241	7 757	3 185	189	76	5 345	2 149	2 223	960
III խումբ	38 441	21 602	28 920	15 546	120	55	686	307	28 114	15 184
18 տարին լրացած հաշմանդամ երեխա	461	149	390	131	69	28	102	38	219	65
Մինչև 18 տարեկան հաշմանդամ երեխա	2 032	584	1 840	532	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	49 027	25 655	39 130	19 473	541	219	6 186	2 512	30 563	16 210

բ) որից՝ ժամկետանց գործեր (3 ամսից ավելի ժամկետային խզումով)

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերաքննությունը	Վերաքննվածների թվաքանակը		նրանցից՝ ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի					
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	I		II		III	
					ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
I խումբ	7	2	7	2	4	2	2	-	1	-
II խումբ	160	45	153	43	5	1	88	27	60	15
III խումբ	637	240	402	128	8	2	41	14	353	112
18 տարին լրացած հաշմանդամ երեխա	65	15	54	13	13	3	9	4	32	6
Մինչև 18 տարեկան հաշմանդամ երեխա	60	16	53	12	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	929	318	669	198	30	8	140	45	446	133

Իրականացված փորձաքննությունների արդյունքներն ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ.

մարդ

Հաշմանդամության խումբը մինչև վերափորձաքննությունը	Փորձաքննվածների թվաքանակը			այդ թվում՝															
				ճանաչվել են հաշմանդամ												հաշմանդամ չեն ճանաչվել			
	I խումբ				II խումբ				III խումբ				հաշմանդամ երեխա						
	բոլորը	կարգավորված	դատաւարող	կարգավորված	բոլորը	կարգավորված	դատաւարող	կարգավորված	բոլորը	կարգավորված	դատաւարող	կարգավորված	բոլորը	կարգավորված	դատաւարող	կարգավորված	բոլորը	կարգավորված	դատաւարող
I խումբ	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
նրանցից՝ կանայք	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II խումբ	10	-	43	1	-	-	-	9	-	22	-	-	21	-	-	-	-	-	-
նրանցից՝ կանայք	3	-	22	1	-	-	-	2	-	13	-	-	9	-	-	-	-	-	-
III խումբ	204	-	111	-	-	-	-	5	-	1	198	-	59	-	-	-	1	-	51
նրանցից՝ կանայք	61	-	51	-	-	-	-	1	-	-	59	-	27	-	-	-	1	-	24
Հաշմանդամ երեխա	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
նրանցից՝ աղջիկներ	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Հաշմանդամի կարգավիճակ չի ունեցել նրանցից՝ կանայք	1 691	-	19	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	1	-	-	1 671	-	19
նրանցից՝ կանայք	964	-	10	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	950	-	10
Ընդամենը	1 907	-	177	3	-	-	-	14	-	23	217	-	80	1	-	4	1 672	-	70
նրանցից՝ կանայք	1 028	-	84	1	-	-	-	3	-	13	73	-	36	-	-	1	951	-	34

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների, 2017թ.

մարդ

	ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ աշխատունակ տարիքի	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Ընդհանուր հիվանդություններ	8 560	3 914	6 132	2 835
Մանկուց հիվանդություն	1 034	315	98	38
Զինձառայության հետ կապված	181	9	177	9
այդ թվում՝				
ՀՀ սահմանները պաշտպանելիս	6	-	6	-
զինձառայության ընթացքում	149	9	145	9
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	26	-	26	-
Աշխատանքային խեղում	7	2	7	2
Ընդամենը	9 782	4 240	6 414	2 884

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ.

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	478	195	2 066	788	6 016	2 931	-	-
Մանկուց հիվանդություն	1	-	15	4	68	29	950	282
Զինձառայության հետ կապված	8	-	19	1	154	8	-	-
այդ թվում՝								
ՀՀ սահմանները պաշտպանելիս	-	-	-	-	6	-	-	-
զինձառայության ընթացքում	5	-	14	1	130	8	-	-
զինվորական պարտականությունները կատարելիս	3	-	5	-	18	-	-	-
Աշխատանքային խեղում	1	-	1	1	5	1	-	-
Ընդամենը	488	195	2 101	794	6 243	2 969	950	282

**Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն
ըստ հիվանդությունների, 2017թ.**

մարդ

	Ճանաչվել են հաշմանդամ		նրանցից՝ տարիքային կենսաթոշակառուներ	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Վարակային և մակարոնիային հիվանդություններ	285	54	18	5
որոնցից՝ վիրուսային հեպատիտ	2	2	-	-
տուբերկուլյոզ	253	46	17	4
դրանից՝ թոքերի	205	31	9	2
Նորագոյացություններ	2 730	1 567	813	398
որոնցից՝ չարորակ	2 657	1 522	809	394
դրանից՝ կրծքագեղձի	646	633	159	154
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	25	7	1	1
որոնցից՝ արյան մակարոնիոլիտի խանգարումներ	10	3	1	1
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	314	176	77	39
որոնցից՝ շաքարային դիաբետ	243	120	73	35
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	832	301	45	29
որոնցից՝ շիզոֆրենիա	150	59	13	8
մտավոր հետամնացություն	200	59	-	-
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	398	171	46	21
որոնցից՝ հազվադեպ և նոպայական խանգարումներ (ընկնափոթություն)	74	33	11	6
մանկական ուղեղային կաթված	109	45	-	-
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	609	256	178	79
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	51	18	2	-
որոնցից՝ լսողության կոնդուկտիվային և նյարդագայական կորուստ	50	17	2	-
Արյան շրջանառության հիվանդություններ	2 593	872	960	379
որոնցից՝ սրտի իշեմիկ հիվանդություն	1 328	346	500	190
հիպերտոնիկ հիվանդություն	232	137	40	20
սրտի քրոնիկական ռևմատիկ հիվանդություն	44	24	16	9
ուղեղ-անոթային հիվանդություններ	652	254	281	128
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	198	64	53	10
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	142	43	24	10
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	39	18	5	2
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	545	333	79	55
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	147	61	35	10
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման և ձևախախտումային արատներ)	161	65	2	2
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	706	230	90	38
որոնցից՝ գլխուղեղի վնասվածք	32	5	-	-
ողնաշար-ողնուղեղի վնասվածք	73	27	3	1
վերին վերջույթների անդամահատումներ	13	1	-	-
ստորին վերջույթների անդամահատումներ	39	4	16	2
Այլ	7	4	1	-
Ընդամենը	9 782	4 240	2 429	1 078

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ.

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	4	1	70	15	204	36	7	2
որոնցից՝ վիրուսային հեպատիտ	-	-	-	-	2	2	-	-
տուբերկուլյոզ	2	-	62	13	182	31	7	2
որից՝ թոքերի	-	-	36	3	166	27	3	1
Նորագոյացություններ	165	70	813	349	1 699	1 126	53	22
որոնցից՝ չարորակ	161	66	805	349	1 646	1 088	45	19
որից՝ կրծքագեղձի	12	11	104	103	530	519	-	-
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	-	-	4	2	8	2	13	3
որոնցից՝ արյան մակարդե-լիության խանգարումներ	-	-	1	1	2	1	7	1
Էնդոկրին համակարգի հիվանդու-թյուններ, սննդային և նյութափո-խանակության խանգարումներ	2	2	60	24	189	117	63	33
որոնցից՝ շաքարային դիաբետ	2	2	53	20	140	72	48	26
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	15	6	154	66	383	171	280	58
որոնցից՝ շիզոֆրենիա	2	-	62	25	85	34	1	-
մտավոր հետամնա-ցություն	2	-	14	6	58	20	126	33
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	30	10	61	25	124	70	183	66
որոնցից՝ հազվադեպ և նոպայա-կան խանգարումներ (ընկնավորություն)	3	-	12	5	31	18	28	10
մանկական ուղեղային կաթված	-	-	2	-	3	2	104	43
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	39	14	84	40	428	187	58	15
Ականջի և պտկաձև էլունի հիվանդություններ	-	-	-	-	14	8	37	10
որոնցից՝ լսողության կոնդուկ-տիվային և նյարդագաղաթնային կորուստ	-	-	-	-	13	7	37	10
Արյան շրջանառության հիվանդություններ	172	77	484	149	1 929	646	8	-
որոնցից՝ արտի իշեմիկ հիվան-դություն	4	2	171	48	1 153	296	-	-
հիպերտոնիկ հիվան-դություն	1	1	11	2	219	134	1	-
արտի քրոնիկական ռևմատիկ հիվան-դություն	-	-	14	7	28	17	2	-
ուղեղ-անոթային հիվանդություններ	161	73	190	70	298	111	3	-
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	2	-	37	6	137	55	22	3

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Մարտոդական օրգանների հիվանդություններ	1	-	49	13	82	28	10	2
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	-	-	2	1	33	17	4	-
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	5	4	50	31	453	288	37	10
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	-	-	83	28	51	30	13	3
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման և ձևախախտումային արատներ)	-	-	4	3	26	15	131	47
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	53	11	145	42	482	172	26	5
որոնցից՝ գլխուղեղի վնասվածք	10	2	1	-	19	3	2	-
ողնաշար-ողնուղեղի վնասվածք	17	4	16	8	38	15	2	-
վերին վերջույթների անդամահատումներ	2	-	3	-	8	1	-	-
ստորին վերջույթների անդամահատումներ	2	-	19	1	16	2	2	1
Այլ	-	-	1	-	1	1	5	3
Ընդամենը	488	195	2 101	794	6 243	2 969	950	282

Վերականգնողական միջոցառումների երաշխավորվում ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2017թ.¹

մարդ

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի						հաշմանդամ երեխա	
			I		II		III			
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Բժշկական վերականգնում	53 260	25 376	1 961	732	10 121	3 894	37 875	19 759	3 303	991
այդ թվում՝										
վերականգնողական բուժում	48 094	23 315	1 026	407	8 297	3 297	36 425	18 972	2 346	639
վերակառուցողական վիրաբուժություն	353	152	7	1	38	23	123	63	185	65
առողջարանային բուժում	59	30	4	1	10	5	41	22	4	2
պրոթեզաօրթոպեդիկ օգնություն	1 961	572	226	54	845	199	416	149	474	170
այդ թվում՝										
պրոթեզ	417	81	56	10	264	54	91	14	6	3
օրթեզ	336	107	29	7	35	15	19	9	253	76
օրթո-պրոթեզ	4	2	-	-	1	1	1	-	2	1
ռեկլինատոր	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
կոշիկ	796	270	93	30	331	82	189	84	183	74
սեղմիրան	171	62	19	2	78	20	48	26	26	14
աղեկապ (բանդաժ)	37	16	4	1	12	4	21	11	-	-
սպարատ	3	1	1	1	2	-	-	-	-	-
այլ	196	33	23	3	122	23	47	5	4	2

¹ Թվաքանակը ներկայացված է ըստ ստացված օգնությունների քանակի (նույն անձը կարող է ունենալ ինչպես նույն օգնության տեսակից մեկից ավելի օգնության դեպքեր, այնպես էլ մեկից ավելի օգնության տեսակների դեպքեր):

	Հաշմանդամների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ հաշմանդամության խմբերի							
			I		II		III		հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
վերականգնողական տեխնիկական միջոցներ	2 793	1 307	698	269	931	370	870	553	294	115
այդ թվում՝										
ձեռնափայտ	579	222	31	9	289	103	256	109	3	1
հենակ	479	129	69	19	300	75	101	30	9	5
քայլակ	356	186	72	34	186	110	14	10	84	32
սայլակ	588	225	495	194	11	4	1	1	81	26
սուպինատոր	35	16	11	4	7	5	4	1	13	6
լսողական սարք	251	128	9	5	52	25	91	55	99	43
կրծքագեղձի պրոթեզ	364	364	-	-	41	41	323	323	-	-
աչքի պրոթեզ	95	34	9	4	23	7	58	21	5	2
ձայնաստեղծ սարք	43	1	2	-	21	-	20	1	-	-
այլ	3	2	-	-	1	-	2	2	-	-
Մասնագիտական վերականգնում	36 743	17 980	539	207	6 197	2 430	29 710	15 267	297	76
այդ թվում՝										
մասնագիտական կողմնորոշում և խորհրդատվություն	1 059	471	12	5	134	54	892	409	21	3
մասնագիտական ուսուցում, վերամասնագիտացում	89	27	4	1	6	1	65	22	14	3
որից՝										
մասնագիտական ուսուցում միջին մասնագիտական հաստատությունում	35	11	2	1	3	-	23	8	7	2
մասնագիտական ուսուցում ԲՈՒՀ-ում	41	13	1	-	2	1	36	12	2	-
եզրակացություն աշխատանքի պայմանների և բնույթի վերաբերյալ (աշխատանքային երաշխավորագիր)	26 782	13 133	391	150	4 559	1 816	21 790	11 163	42	4
այլ	8 813	4 349	132	51	1 498	559	6 963	3 673	220	66
Սոցիալական վերականգնում	32 312	15 591	790	321	5 171	2 054	23 772	12 463	2 579	753
այդ թվում՝										
սոցիալ-կենցաղային հարմարեցում	3 223	1 554	49	18	490	163	2 526	1 329	158	44
սոցիալ-միջավայրային հարմարեցում	29 089	14 037	741	303	4 681	1 891	21 246	11 134	2 421	709
այդ թվում՝										
խնամք	278	78	156	43	10	3	3	3	109	29
տնային սպասարկում	67	28	41	17	20	10	1	-	5	1
սպասարկում տուն-ինտերնատում	7	5	-	-	-	-	7	5	-	-
սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում	20 819	10 516	363	162	3 202	1 269	16 620	8 887	634	198
սոցիալ-իրավական խորհրդատվություն	7 910	3 406	180	81	1 449	609	4 609	2 236	1 672	480
Բրայլի համակարգով ուսուցում	7	3	1	-	-	-	6	3	-	-
սուրբոթարգմանությամբ լրացուցիչ ուսուցում	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Ընդամենը	122 315	58 947	3 290	1 260	21 489	8 378	91 357	47 489	6 179	1 820

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 2013-2017թթ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

	2013	2014	2015	2016	2017
Մինչև 18 տարեկան	8 102	8 006	7 801	8 177	8 233
18-ից մինչև 40 տարեկան	27 434	27 047	26 051	25 963	24 305
նրանցից՝ անժամկետ	19 961	19 938	19 245	19 233	18 951
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	100 288	101 447	100 922	101 660	88 999
նրանցից՝ անժամկետ	50 586	52 702	54 152	56 269	56 561
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	58 012	62 119	65 403	69 366	71 895
Ընդամենը	193 836	198 619	200 177	205 166	193 432
նրանցից՝ անժամկետ ¹	127 501	133 631	137 813	143 931	146 455

բ) նրանցից՝ կանայք

	2013	2014	2015	2016	2017
Մինչև 18 տարեկան	2 577	2 511	2 426	2 598	2 594
18-ից մինչև 40 տարեկան	8 585	8 543	8 369	8 374	7 713
նրանցից՝ անժամկետ	5 525	5 614	5 518	5 596	5 554
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	51 394	51 785	51 249	51 433	43 366
նրանցից՝ անժամկետ	23 560	24 565	25 353	26 502	26 439
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	29 286	32 063	34 572	37 483	39 184
Ընդամենը	91 842	94 902	96 616	99 888	92 857
նրանցից՝ անժամկետ	57 781	61 653	64 907	69 101	70 704

Հաշվառված քաղաքացիական հաշմանդամների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 2013-2017թթ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

	2013	2014	2015	2016	2017
Մինչև 18 տարեկան	5 105	5 029	4 850	5 085	5 138
18-ից մինչև 40 տարեկան	17 579	17 204	16 492	16 215	15 187
նրանցից՝ անժամկետ	12 980	12 882	12 371	12 261	12 028
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	66 838	66 357	64 714	64 314	56 243
նրանցից՝ անժամկետ	34 272	35 256	35 652	36 629	36 469
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	45 123	48 169	50 297	53 027	54 676
Ընդամենը	134 645	136 759	136 353	138 641	131 244
նրանցից՝ անժամկետ ¹	91 581	95 497	97 636	101 278	102 530

¹ Անժամկետ կենսաթոշակատուների ընդհանուր թվաքանակը չի համապատասխանում ըստ նրանց տարիքային խմբերի բաշխվածության հանրագումարին, քանի որ «Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր» տողում ներառված հաշմանդամների մի մասի մոտ տվյալ տարում բժշկասոցիալական փորձաքննության ժամանակ լրացած չի եղել կենսաթոշակային տարիքը և նրանց մոտ հաշմանդամությունը սահմանվել է մեկ տարով, սակայն տարեվերջին նրանց մոտ լրացել է կենսաթոշակային տարիքը, բայց չեն ունեցել անժամկետ հաշմանդամություն:

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Մինչև 18 տարեկան	1 663	1 609	1 528	1 636	1 643
18-ից մինչև 40 տարեկան	5 655	5 567	5 428	5 365	4 975
նրանցից՝ անժամկետ	3 725	3 760	3 693	3 723	3 676
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	35 329	34 876	33 860	33 349	28 244
նրանցից՝ անժամկետ	16 720	17 201	17 469	18 022	17 832
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	23 573	25 628	27 282	29 290	30 454
Ընդամենը	66 220	67 680	68 098	69 640	65 316
նրանցից՝ անժամկետ	43 574	46 456	48 068	50 707	51 638

Հաշմանդամության դադարեցված կարգավիճակ ունեցողների թվաքանակն ըստ նրանց կարգավիճակի դադարեցման հանգամանքի, 2013-2017թթ.¹

ա) ընդամենը

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Ճանաչվել են աշխատունակ	1 355	856	980	884	5 482	699	459	511	458	3 531
նրանցից՝ անժամկետ	36	35	46	60	345	27	21	26	24	235
Մահացել են	6 551	3 403	3 468	4 236	3 481	2 693	1 368	1 416	1 487	1 462
նրանցից՝ անժամկետ	4 927	2 567	2 623	3 442	2 748	1 965	1 023	1 081	1 163	1 191

բ) նրանցից՝ քաղաքացիներ

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Ճանաչվել են աշխատունակ	943	630	683	627	3 246	524	349	366	354	2 086
նրանցից՝ անժամկետ	35	25	40	48	227	27	16	22	20	157
Մահացել են	4 970	2 566	2 582	2 690	2 573	2 076	1 056	1 095	1 167	1 103
նրանցից՝ անժամկետ	3 800	1 989	2 014	2 130	2 086	1 565	818	868	938	926

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության խմբերի, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2013-2017թթ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք.Երևան	61 116	61 716	61 218	61 725	58 662	29 377	29 737	29 826	29 909	28 250
Արագածոտն	8 214	8 373	8 561	8 929	8 545	3 636	3 750	3 820	4 121	3 874
Արարատ	18 411	19 348	19 778	20 873	18 511	8 901	9 426	9 934	10 561	8 955
Արմավիր	13 051	13 487	13 693	14 090	13 144	5 543	5 795	5 969	6 167	5 699
Գեղարքունիք	16 535	17 233	17 557	18 071	17 620	7 557	8 034	8 176	8 618	8 399
Լոռի	19 862	20 747	21 242	21 895	20 176	9 790	10 408	10 602	11 343	10 171
Կոտայք	13 886	14 224	14 401	14 868	14 381	6 166	6 293	6 535	6 719	6 415
Շիրակ	18 476	18 913	18 996	19 631	18 626	8 995	9 326	9 482	9 871	9 333
Սյունիք	11 437	11 545	11 542	11 650	11 006	5 526	5 609	5 703	5 753	5 346
Վայոց ձոր	4 448	4 554	4 663	4 766	4 468	2 299	2 372	2 421	2 506	2 301
Տավուշ	8 400	8 479	8 526	8 668	8 293	4 052	4 152	4 148	4 320	4 114
Ընդամենը ՀՀ	193 836	198 619	200 177	205 166	193 432	91 842	94 902	96 616	99 888	92 857

¹ Ներառված չեն հաշմանդամության կարգավիճակի կասեցման այն դեպքերը, երբ ժամկետային հաշմանդամություն ունեցող անձր ժամկետը լրանալուց հետո չի ներկայացել վերափորձարկմանը:

բ) I խումբ

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	4 390	4 336	4 044	3 980	3 893	1 920	1 897	1 766	1 757	1 716
Արագածոտն	388	412	434	439	422	166	175	173	185	175
Արարատ	1 026	1 016	970	989	963	424	414	416	429	420
Արմավիր	690	674	674	672	648	279	270	265	273	259
Գեղարքունիք	905	861	797	801	781	329	311	280	301	293
Լոռի	971	949	885	864	825	422	419	387	366	350
Կոտայք	659	648	630	643	634	255	247	240	262	250
Շիրակ	828	793	779	780	747	347	333	340	359	345
Սյունիք	575	551	510	493	470	246	235	223	210	202
Վայոց ձոր	175	169	157	152	150	72	68	61	65	62
Տավուշ	446	420	388	365	372	178	167	156	144	138
Ընդամենը ՀՀ	11 053	10 829	10 268	10 178	9 905	4 638	4 536	4 307	4 351	4 210

գ) II խումբ

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	28 062	27 073	25 615	24 660	23 013	13 009	12 547	12 061	11 544	10 856
Արագածոտն	3 834	3 762	3 667	3 615	3 417	1 629	1 637	1 526	1 577	1 504
Արարատ	7 561	7 531	7 011	7 024	6 413	3 286	3 276	3 132	3 145	2 831
Արմավիր	5 824	5 717	5 458	5 254	4 765	2 379	2 323	2 240	2 115	1 928
Գեղարքունիք	7 256	7 214	6 959	6 732	6 473	3 213	3 221	3 093	3 022	2 928
Լոռի	9 462	9 254	8 829	8 414	7 623	4 622	4 554	4 161	4 250	3 803
Կոտայք	5 751	5 531	5 328	5 221	4 977	2 381	2 317	2 282	2 216	2 123
Շիրակ	8 404	8 153	7 656	7 519	7 166	3 735	3 603	3 368	3 331	3 254
Սյունիք	4 904	4 693	4 446	4 290	4 057	2 162	2 057	1 984	1 879	1 760
Վայոց ձոր	1 823	1 750	1 709	1 662	1 567	849	831	805	780	740
Տավուշ	4 005	3 849	3 650	3 563	3 352	1 929	1 845	1 711	1 740	1 645
Ընդամենը ՀՀ	86 886	84 527	80 328	77 954	72 823	39 194	38 211	36 363	35 599	33 372

դ) III խումբ

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	26 336	28 041	29 364	30 787	29 411	13 685	14 564	15 316	15 884	14 939
Արագածոտն	3 564	3 800	4 090	4 492	4 319	1 714	1 826	2 008	2 242	2 084
Արարատ	8 946	9 920	10 947	11 958	10 231	4 924	5 483	6 144	6 724	5 448
Արմավիր	5 844	6 415	6 889	7 450	7 015	2 654	2 978	3 250	3 547	3 276
Գեղարքունիք	7 677	8 466	9 124	9 857	9 680	3 820	4 297	4 619	5 101	4 987
Լոռի	8 634	9 750	10 748	11 808	10 949	4 501	5 186	5 809	6 462	5 769
Կոտայք	6 812	7 391	7 772	8 281	7 998	3 317	3 525	3 790	4 000	3 780
Շիրակ	8 521	9 251	9 839	10 534	9 897	4 680	5 158	5 541	5 915	5 468
Սյունիք	5 497	5 855	6 171	6 448	6 099	2 954	3 158	3 343	3 508	3 238
Վայոց ձոր	2 314	2 508	2 678	2 830	2 618	1 340	1 439	1 522	1 627	1 464
Տավուշ	3 581	3 860	4 158	4 412	4 254	1 830	2 030	2 178	2 330	2 228
Ընդամենը ՀՀ	87 726	95 257	101 780	108 857	102 471	45 419	49 644	53 520	57 340	52 681

ե) հաշմանդամ երեխա

մարդ

	Ընդամենը					նրանցից՝ կանայք				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	2 328	2 266	2 195	2 298	2 345	763	729	683	724	739
Արագածոտն	428	399	370	383	387	127	112	113	117	111
Արարատ	878	881	850	902	904	267	253	242	263	256
Արմավիր	693	681	672	714	716	231	224	214	232	236
Գեղարքունիք	697	692	677	681	686	195	205	184	194	191
Լոռի	795	794	780	809	779	245	249	245	265	249
Կոտայք	664	654	671	723	772	213	204	223	241	262
Շիրակ	723	716	722	798	816	233	232	233	266	266
Սյունիք	461	446	415	419	380	164	159	153	156	146
Վայոց ձոր	136	127	119	122	133	38	34	33	34	35
Տավուշ	368	350	330	328	315	115	110	103	106	103
Ընդամենը ՀՀ	8 171	8 006	7 801	8 177	8 233	2 591	2 511	2 426	2 598	2 594

զ) 1 000 բնակչի հաշվով

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	57.2	57.6	57.0	57.4	54.5
Արագածոտն	62.1	63.8	66.0	69.1	66.8
Արարատ	70.6	74.4	76.4	80.7	71.9
Արմավիր	48.8	50.5	51.4	52.9	49.5
Գեղարքունիք	70.6	74.0	75.7	78.1	76.9
Լոռի	86.1	91.0	94.4	98.2	92.6
Կոտայք	54.5	55.8	56.7	58.7	57.4
Շիրակ	74.4	76.8	78.1	81.4	78.8
Սյունիք	81.1	82.3	82.8	83.7	79.4
Վայոց ձոր	86.0	88.6	91.8	94.4	89.7
Տավուշ	65.8	66.9	67.9	69.3	67.2
Ընդամենը ՀՀ	64.2	66.0	66.8	68.6	65.1

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների, 2013-2017թթ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	149 238	153 990	156 581	160 806	149 179
Մանկուց հիվանդություն	30 445	30 803	30 267	31 246	31 444
Զինձառայության հետ կապված	10 368	10 164	9 897	9 818	9 632
Աշխատանքային խեղում	2 246	2 158	2 017	1 945	1 877
Մասնագիտական հիվանդություն	310	293	268	245	228
Զեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	688	679	644	613	590
Տարերային, տեխնաձին և այլ աղետներից	541	532	503	493	482
Ընդամենը	193 836	198 619	200 177	205 166	193 432

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	80 172	83 192	85 099	87 970	80 922
Մանկուց հիվանդություն	10 481	10 553	10 397	10 830	10 876
Զինձառայության հետ կապված	316	303	302	286	278
Աշխատանքային խեղում	428	414	399	383	373
Մասնագիտական հիվանդություն	93	88	83	80	73
Զեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	11	11	11	6	7
Տարերային, տեխնաձին և այլ աղետներից	341	341	325	333	328
Ընդամենը	91 842	94 902	96 616	99 888	92 857

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների,
2013-2017թթ. տարեվերջ

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	58 461	60 996	62 925	65 275	58 785
Նորագոյացություններ	15 691	16 012	16 200	16 447	15 512
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	16 129	16 237	15 924	16 148	15 733
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	20 826	21 329	21 527	22 265	22 581
Վնասվածքներ (բոլոր տեղեկայությունների)	8 256	8 423	8 446	8 701	8 189
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	7 390	7 484	7 396	7 483	6 905
Տուբերկուլյոզ	2 526	2 503	2 512	2 453	2 211
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	3 080	3 066	2 964	2 933	2 733
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	11 710	12 117	12 403	12 920	12 219
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	14 694	14 886	14 743	14 679	13 081
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	13 872	14 318	14 371	14 787	15 047
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	3 210	3 240	3 133	3 166	3 146
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	3 791	3 791	3 704	3 700	3 518
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	4 921	4 878	4 797	4 908	4 863
Այլ հիվանդություններ	12 489	12 579	9 132	9 301	8 909
Ընդամենը	193 836	198 619	200 177	205 166	193 432

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	29 013	30 501	31 821	33 263	29 431
Նորագոյացություններ	9 144	9 462	9 681	9 884	9 225
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	7 166	7 271	7 168	7 414	7 149
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	7 574	7 784	7 848	8 210	8 333
Վնասվածքներ (բոլոր տեղեկայությունների)	2 011	2 104	2 190	2 299	2 109
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	3 937	4 059	4 056	4 145	3 804
Տուբերկուլյոզ	586	581	610	587	527
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	1 281	1 264	1 219	1 212	1 129
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	7 075	7 401	7 647	8 062	7 637
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	9 486	9 658	9 601	9 605	8 459
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	5 397	5 582	5 712	5 942	6 084
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	1 508	1 532	1 488	1 534	1 522
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	2 207	2 208	2 173	2 180	2 068
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	2 646	2 625	2 578	2 649	2 609
Այլ հիվանդություններ	4 319	4 402	2 824	2 902	2 771
Ընդամենը	91 842	94 902	96 616	99 888	92 857

Վերականգնողական օգնություն ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի, 2013-2017թթ. տարեվերջ¹

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Բժշկական վերականգնում	195 698	201 720	206 895	212 625	201 915
Մասնագիտական վերականգնում	70 523	82 497	88 281	86 656	78 147
Սոցիալական վերականգնում	89 301	100 100	105 054	109 890	102 296
Ընդամենը	355 522	384 317	400 230	409 171	382 358

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Բժշկական վերականգնում	92 867	96 248	99 537	103 168	96 255
Մասնագիտական վերականգնում	36 339	42 474	45 395	44 774	39 440
Սոցիալական վերականգնում	44 368	50 342	53 242	55 829	50 741
Ընդամենը	173 574	189 064	198 174	203 771	186 436

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների, 2013-2017թթ.

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	14 922	14 355	14 283	14 488	8 560
Մանկուց հիվանդություն	1 221	1 127	1 165	1 308	1 034
Զինճառայության հետ կապված	209	190	202	261	181
Աշխատանքային խեղում	15	6	8	10	7
Մասնագիտական հիվանդություն	-	-	1	1	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	3	3	2	2	-
Տարերային, տելխնածին և այլ աղետներից	-	-	3	-	-
Ընդամենը	16 370	15 681	15 664	16 070	9 782

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	7 548	7 243	7 245	7 218	3 914
Մանկուց հիվանդություն	407	360	371	427	315
Զինճառայության հետ կապված	11	8	14	10	9
Աշխատանքային խեղում	-	-	2	-	2
Մասնագիտական հիվանդություն	-	-	-	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	-	-	-	-	-
Տարերային, տելխնածին և այլ աղետներից	-	-	2	-	-
Ընդամենը	7 966	7 611	7 634	7 655	4 240

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչված աշխատունակ տարիքի անձանց թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների, 2013-2017թթ.

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	11 232	11 086	10 884	10 960	6 132
Մանկուց հիվանդություն	192	211	162	142	98
Զինճառայության հետ կապված	203	186	196	258	177

¹ Թվաքանակը ներկայացված է ըստ ստացված օգնությունների քանակի (նույն անձը կարող է ունենալ ինչպես նույն օգնության տեսակից մեկից ավելի օգնության դեպքեր, այնպես էլ մեկից ավելի օգնության տեսակների դեպքեր):

	2013	2014	2015	2016	2017
Աշխատանքային խեղում	15	6	7	10	7
Մասնագիտական հիվանդություն	-	-	1	1	-
Չեռնորիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	1	3	2	2	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետներից	-	-	2	-	-
Ընդամենը	11 643	11 492	11 254	11 373	6 414

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդհանուր հիվանդություններ	5 724	5 675	5 594	5 545	2 835
Մանկուց հիվանդություն	70	81	66	46	38
Զինճառայության հետ կապված	10	8	12	10	9
Աշխատանքային խեղում	-	-	2	-	2
Մասնագիտական հիվանդություն	-	-	-	-	-
Չեռնորիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	-	-	-	-	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետներից	-	-	2	-	-
Ընդամենը	5 804	5 764	5 676	5 601	2 884

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածների թվաքանակն ըստ հիվանդությունների, 2013-2017թթ.

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	459	440	399	390	285
Նորագոյացություններ	3 102	3 019	3 058	3 074	2 730
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	32	30	33	38	25
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	1 263	1 007	882	767	314
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	884	890	950	960	832
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	644	667	648	675	398
Աչքի և դրա օժանդակ սպարաստի հիվանդություններ	715	719	755	791	609
Ականջի և պտկաձև էլունի հիվանդություններ	72	75	75	77	51
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	6 233	6 030	5 967	6 100	2 593
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	435	439	441	465	198
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	236	212	190	203	142
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	57	55	54	62	39
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	897	865	922	1 002	545
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	251	196	189	205	147
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	226	166	205	239	161
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	864	871	896	1 020	706
Այլ հիվանդություններ	-	-	-	2	7
Ընդամենը	16 370	15 681	15 664	16 070	9 782

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Վարակային և մակարածային հիվանդություններ	95	101	98	79	54
Նորագոյացություններ	1 774	1 701	1 770	1 718	1 567
Արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	16	15	13	19	7
Էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սննդային և նյութափոխանակության խանգարումներ	836	657	571	484	176
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	387	369	368	401	301
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	310	338	308	335	171
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	314	295	341	350	256
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	37	35	35	44	18
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	2 858	2 779	2 768	2 766	872
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	196	231	215	219	64
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	85	67	56	74	43
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	27	21	23	18	18
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	554	532	595	627	333
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	114	94	86	92	61
Բնածին անկանոնություններ (զարգացման և արատներ), ձևախախտումային խանգարումներ	101	82	86	102	65
Թունավորումներ և որոշ արտաքին պատճառների ներգործության այլ հետևանքներ	262	294	301	326	230
Այլ հիվանդություններ	-	-	-	1	4
Ընդամենը	7 966	7 611	7 634	7 655	4 240

Վերականգնողական միջոցառումների երաշխավորում ստացած հաշմանդամների թվաքանակն ըստ վերականգնողական գործունեության տեսակի, 2013-2017թթ.¹

ա) ընդամենը

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Բժշկական վերականգնում	75 185	82 410	73 234	72 169	53 260
Մասնագիտական վերականգնում	50 300	65 164	55 552	52 567	36 743
Սոցիալական վերականգնում	46 055	54 957	50 656	48 819	32 312
Ընդամենը	171 540	202 531	179 442	173 555	122 315

բ) նրանցից՝ կանայք

մարդ

	2013	2014	2015	2016	2017
Բժշկական վերականգնում	39 613	42 244	38 298	37 400	25 376
Մասնագիտական վերականգնում	27 002	34 970	29 313	27 518	17 980
Սոցիալական վերականգնում	24 288	28 985	26 849	25 525	15 591
Ընդամենը	90 903	106 199	94 460	90 443	58 947

¹ Թվաքանակը ներկայացված է ըստ ստացված օգնությունների քանակի (նույն անձը կարող է ունենալ ինչպես նույն օգնության տեսակից մեկից ավելի օգնության դեպքեր, այնպես էլ մեկից ավելի օգնության տեսակների դեպքեր):